

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Tos/104/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121010262
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1121010262.1

Uznesenie

Krajský súd Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a sudcov JUDr. Denisy Mészárosovej a Mgr. Michala Kačániho PhD., v trestnej veci odsúdeného M. B., v konaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č.k. 8Pp/7/2021-28 z 10. júna 2021, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. decembra 2021, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného M. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Samosudca Okresného súdu Bratislava I uznesením č.k. 8Pp/7/2021-28 z 10.06.2021 postupom podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona žiadosť odsúdeného M. B. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 26.03.2020 sp. zn. 3T/11/2020, zamietol.

Svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne: „Z odpisu registra trestov odsúdeného bolo zistené, že tento bol doposiaľ 13 krát súdne trestaný, vo všetkých prípadoch pre úmyselnú trestnú činnosť a v prevažnej miere pre majetkovú trestnú činnosť...Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od odsúdeného B. v nijakom ohľade nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, čo súd vedie k záveru, že je potrebné na neho pôsobiť celou dĺžkou výkonu uloženého trestu odňatia slobody z hľadiska potreby jeho dôslednej prevýchovy a súčasne prihliadajúc aj na ochrannú funkciu trestu a trestného práva ako takého. Nemožno prehliadnúť jeho kriminálnu anamnézu, ktorá predstavuje celkovo 14 odsúdení, v prevažnej miere majetkovej trestnej činnosti a teda v jeho osobe možno hovoriť o špeciálnom recidivistovi u ktorého sa doterajšie odsúdenia evidentne minuli účinkom. V prípade menovaného odsúdeného teda nie je dané kvalitatívne naplnenie materiálnej podmienky v podobe očakávania, že tento v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá návratie § 66 ods.1 Tr. por. Vo vzťahu k argumentácii odsúdeného o uplynutí polovice výkonu trestu odňatia slobody a o jeho bezproblémovom výkone trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Bratislava súd upozorňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu neexistuje „právny nárok“, ktorého by sa mohol domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. Takýto nárok nepriznáva ani Ústava SR, ani zákon a posúdenie splnenia zákonných podmienok ustanovených zákonom na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je výhradne vecou sudcovskej úvahy. Je tomu tak preto, pretože zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Vzhľadom na všetky

vyššie uvedené skutočnosti, súd vyhodnotil žiadosť odsúdeného B. ako nedôvodnú a preto rozhodol o jej zamietnutí.“

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený M. B., ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú písomne nezodôvodnil.

Trestná vec bola tunajšiemu súdu, z dôvodu podania opravného prostriedku, predložená na rozhodnutie dňa 23.12.2021(!).

Krajský súd podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku ako nadriadený orgán preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 415 Trestného poriadku platí

(1) O podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienčné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

(2) Ak podmienčné prepustenie navrhne riaditeľ ústavu na výkon väzby alebo riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest, alebo sa k takému návrhu pripojí, môže rozhodnutie o tom, že odsúdený sa podmienčne prepúšťa, urobiť so súhlasom prokurátora aj predseda senátu.

(3) O návrhu podľa odsekov 1 a 2 rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b/ Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku: Nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak
c) nie je dôvodná.

Z obsahu predloženého spisového materiálu je zistiteľné, že odsúdený M. B., v čase rozhodovania súdom prvého stupňa vykonával trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 26.03.2020 sp. zn. 3T/11/2020, právoplatný dňa 26.03.2020 vo výmere dva roky, do ktorého bola zarátaná väzba od 08.08.2019. Teda trest vykonával (so započítaním väzby) od 08.08.2019 a teda v súlade s ustálenou judikatúrou (R 16/2011) formálna podmienka podmienčného prepustenia v danom prípade bola splnená, keďže odsúdený vykonal viac ako polovicu uloženého trestu.

Odsúdený M. B., podaním doručeným okresnému súdu dňa 23.02.2021 požiadal o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody argumentujúc tým, že dňa 08. 08. 2020 mu vznikla zákonom stanovená lehota na podanie návrhu na podmienčné prepustenie, pričom počas výkonu trestu bolo jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni a dodržiaval pokyny príslušníkov ZVJS s tým, že nebol disciplinárne potrestaný a bol jedenkrát disciplinárne odmenený. Súdu dal do pozornosti svojej rodinnej väzby na slobode, najmä, že s družkou a dcérami udržiava kontakt, tieto sú mu oporou a nechce ich sklamať.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Bratislava, vypracovaného na odsúdeného dňa 29.03.2021, je zistiteľné, že odsúdený mal nedostatky v adaptácii na výkon väzby, avšak časom sa jeho správanie pozitívne upravilo, ústavný poriadok dodržiaval, rešpektoval príkazy a nariadenia príslušníkov a vykonával činnosti v rámci všeobecného rozvoja osobnosti odsúdeného. Podľa hodnotenia bol disciplinárne odmenený jedenkrát za plnenie pracovných povinností a disciplinárny trest nevykazoval.

Z hodnotenia je tiež zrejme nasledovné: „Do pracovného procesu nie je zaradený z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí, avšak podieľa sa na činnostiach pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného - pomocné práce v sklade. Na pracovisku sú s jeho pracovnými výkonmi spokojní. Kontakt s vonkajším svetom udržiava všetkými dostupnými formami s družkou M. a dcérami C. a C.. Pravidelne využíva inštitút videonávštev. Vzťahy v rodine možno hodnotiť ako harmonické a podporné. Je evidentné, že majú záujem pomôcť menovanému aj po skončení výkonu trestu pri jeho začlenení sa do občianskeho života. Program zaobchádzania je zameraný na dodržiavanie a rešpektovanie zákonných a interných noriem, preberanie zodpovednosti za seba a svoje správanie a zapájanie sa do protidrogovej osvety. Ďalej je menovaný vedený k cieľavedomému a aktívnemu tráveniu voľného času, k aktivite pri činnostiach pre všeobecný rozvoj osobnosti, udržiavaniu pracovných návykov s dôrazom na vytvorenie podmienok po prepustení na slobodu a k upevňovaniu kontaktu s rodinou. Žiadosť na vykonávanie zrážok z pracovnej odmeny odposlal dňa 08.04.2020 na adresu: M. K., O. XX, K.. Nakoľko nie sú vytvorené vhodné pracovné podmienky pre odsúdeného sa zrážky z pracovnej odmeny v prospech výživného na deti nerealizujú. Stanovené ciele programu zaobchádzania menovaný plní na požadovanej úrovni vo všetkých bodoch okrem bodu edukácie, ktorý plní čiastočne. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné, resocializačná prognóza je menej priaznivá. Resocializácia bude závisieť od jeho úspešného zaradenia sa do sociálneho života, pracovného uplatnenia sa a strávenia sa kriminálneho konania. Po prepustení na slobodu pôjde bývať podľa jeho slov k družke na adresu: O. XX, K.. Záverom možno konštatovať, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu a neodporúča sa podmiennečné prepustenie.“

Na verejnom zasadnutí súdu prvého stupňa konanom dňa 10.06.2021, odsúdený zotrval na podanej žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s tým, že chce byť so svojou rodinou a postarať sa o ňu.

Zástupca ústavu na výkon trestu uviedol, že sa pridrižiava písomne vypracovaného hodnotenia.

Prokurátorka prítomná na zasadnutí navrhla žiadosť odsúdeného zamietnuť ako nedôvodnú.

Nadriadený súd, po oboznámení sa so spisovým materiálom, dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu je zákonné a správne, pretože v posudzovanom prípade, u odsúdeného M. B. v čase rozhodovania okresného súdu, nebola splnená jedna zo základných podmienok vyžadovaná ustanovením § 66 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to podmienka materiálna.

Hodnotiaci záver prvostupňového súdu, že odsúdený nespĺňa materiálne podmienky vyžadované ustanovením § 66 ods. 1 Trestného zákona na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, si vo veci konajúci senát plne osvojuje a v rámci postupu svojho konania na ne ako na správne v celom rozsahu odkazuje, a to bez potreby opakovania týchto dôkazov (str. 2-3 napadnutého uznesenia). Aj podľa zistení sťažnostného súdu, odsúdený M. B. nespĺňa podmienky predpokladané vyššie uvádzaným ustanovením, z hľadiska materiálnej stránky.

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení, vychádzajúc z ustanovenia § 66 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona, musí súd zhodnotiť konanie odsúdeného pred spáchaním trestného činu, jeho správanie vo výkone trestu, a zároveň reálne zhodnotiť predpoklad, či v budúcnosti povedie riadny život, pričom prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. V danom prípade je potrebné konštatovať, že odsúdený M. B. vo výkone trestu odňatia slobody zatiaľ nepreukázal splnenie podmienok pre prípadné podmiennečné prepustenie a aj krajský súd dospel k záveru, že v prípade odsúdeného je ďalší výkon trestu dôvodný a potrebný v záujme naplnenia účelu trestu, a zároveň aby bol naplnený reálny predpoklad, že sťažovateľ v budúcnosti povedie riadny život, a to najmä s prihliadnutím na charakter ním spáchaných trestných činov.

V kontexte s uvedeným krajský súd zdôrazňuje, že odsúdený toho času vykonáva úhrnný trest odňatia slobody za pokračovací prečin krádeže v súbehu s pokračovacím prečinom poškodzovania cudzej veci, ktorých sa dopustil desiatimi čiastkovými útokmi v období od 04.08.2019 do 08.08.2019. Zároveň je k osobe odsúdeného zrejme, že v odpise z registra trestov má 13 záznamov prevažne pre majetkovú trestnú činnosť, v 10 prípadoch výlučne pre trestný čin krádeže, pričom ani predchádzajúce odsúdenia (na nepodmiennečný trest) neviedli u odsúdeného k požadovanej náprave a výkon týchto trestov ho

neprimäl, aby sa vyvaroval protiprávneho úmyselného konania a už vykonané tresty nemali na neho prevýchovný vplyv a nezabránil mu v páchaní ďalšej úmyselnej trestnej činnosti.

Krajský súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že u odsúdeného, s poukazom na jeho trestnú minulosť, nie je splnená podmienka dôvodného očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život. S uvedeným korešponduje aj hodnotenie riaditeľa Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, ktorý konštatoval, že riziko recidívy trestnej činnosti je stredné, resocializačná prognóza je menej priaznivá, tj. podľa neho odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu a neodporučil podmiennečné prepustenie.

Totíž zmyslom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je, aby bol odsúdený za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu, automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby, ktorú zákon určuje, pričom podmiennečné prepustenie bude odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a najmä, že pre spoločnosť nie je príliš veľké riziko jeho recidívy.

Nadriadený súd posudzujúc najmä osobu odsúdeného, v kontexte s charakterom trestnej činnosti a množstvom doterajších odsúdení zastáva názor, že v jeho prípade sa jedná o osobu hlbšie narušenú a nie je dostatočný predpoklad, že sa v budúcnosti zdrží páchania ďalšej trestnej činnosti.

Podľa ustálenej súdnej praxe platí, že pri posudzovaní splnenia materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie je potrebné skúmať aj to, či sa odsúdený neprispôbil podmienkam a požiadavkám výkonu trestu len formálne, tj. je nutné skúmať, či vzorné správanie sa odsúdeného vo výkone trestu a jeho vzťah k rešpektovaniu podmienok výkonu trestu, je výrazom jeho skutočného polepšenia a či je skutočne a reálne možné od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život (R 37/1973), ktoré skutočnosti vyhodnotil nadriadený súd v zhode so závermi súdu prvého stupňa a vidí značné riziko zlyhania zo strany odsúdeného v tomto smere.

Sumarizujúc všetky uvedené skutočnosti potom naozaj nezostáva nič iné len konštatovať, že odsúdený dosiaľ ešte nepreukázal, že možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd preto postupoval správne, keď žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol, pre nespĺnenie materiálnej podmienky. Svoje rozhodnutie pritom náležite a fundovane odôvodnil.

Neušlo pozornosti nadriadeného súdu, že vo veci bolo okresným súdom rozhodnuté už dňa 10.06.2021 a vec bola krajskému súdu predložená až dňa 23.12.2021. Na tejto dĺžke konania má podiel výlučne súd prvého stupňa, pretože v dôsledku prieťahu v konaní nastala situácia, že v čase rozhodovania nadriadeného súdu o podanom opravnom prostriedku odsúdený M. B. nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý celý vykonal dňom 08.08.2021.

Teda súd prvého stupňa nekonal adekvátne promptne, keď spis na rozhodnutie o sťažnosti predložil až dňa 23.12.2021.

Krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené (z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok) neakceptoval požiadavku odsúdeného M. B. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.